

[Statsministeren.]

For Danmarks vedkommende har den internationale udvikling imidlertid betydet en specielt vanskelig situation. Danmarks betalingsbalance var i forvejen svag og havde været det i en årrække. Vi stod i forvejen med en meget betydelig udenlandsk gæld, som er oparbejdet gennem år, og som for hvert år bliver mere tyngende.

Det må i denne forbindelse understreges, at det danske medlemskab af EF i betydelig grad bidrager til at gøre det muligt for os at løse problemerne. De fordele, EF-medlemskabet giver os under de nuværende vanskelige forhold, er dels en vis stabilisering af landbrugets afsætningsvilkår med adgang til et stort marked, dels de muligheder, som den frie adgang til det europæiske marked åbner for industrien. Hertil kommer virkningerne af det snævre valutariske samarbejde, som vi fra dansk side må tillægge den største værdi. Dette valutasamarbejde har medført, at udefra kommende inflationspåvirkninger er blevet mindre, end de ellers ville have været. Samtidig har det bidraget til en stabilisering af de internationale valutaforhold i en meget usikker periode i verdensøkonomien. Den lettelse af den danske valutasisituation, som dette samarbejde har medført, er af væsentlig betydning for os.

De fordele, som EF-medlemskabet giver, fjerner dog ikke den kendsgerning, at de problemer, man står over for under den igangværende tilpasningsperiode, er meget store.

Opgaven for os er nu den vanskelige på én gang at sikre en forsvarlig udvikling af betalingsbalancen og samtidig opretholde produktion og beskæftigelse.

Opgaven er ikke umulig. Forudsætningen er først, at man erkender den. Dernæst, at alle de parter, der har indflydelse på udviklingen, forstår deres ansvar. Jeg tænker både på regering og folketing og på erhvervene og arbejdsmarkedets parter.

Problemerne art kan vi næppe være me-

get uenige om. Vi har også i store linjer en fælles opfattelse af, hvilken politik det vil være nødvendigt at føre. Regeringen vil betragte det som sin vigtigste opgave at formidle et samarbejde, der kan føre til, at denne fælles grundopfattelse af situationen kan omsættes i praktisk politik.

Til belysning af problemerne kan man f. eks. måle bytteforholdet, det vil sige forholdet mellem priserne for Danmarks import og eksport. Sammenligner vi andet kvartal 1974 med samme kvartal i fjor, må vi notere en forringelse af bytteforholdet på 15 pct. Det svarer til et samfundsmæssigt tab på ca. 12 mia kr. på et års udenrigshandel.

En så kraftig bytteforholdsforringelse skal vi helt tilbage til Koreakrigens tid for at finde magen til. Det er uundgæeligt, at et så forringet bytteforhold må omsætte sig i en forøgelse af underskuddet på betalingsbalancen. Det er simpelt hen ikke muligt på et enkelt år at gennemføre så kraftige omstillinger, som ville være nødvendige, såfremt vi skulle fjerne virkningerne af denne forringelse. Derfor må vi regne med, at vi i år kommer op på et underskud på betalingsbalancen på godt 7 mia kr. Det er dog værd at understrege, at selv et underskud af denne størrelsesorden er udtryk for, at det er lykkedes at indhente en del af bytteforholdsforringelsen. Det tager tid, men tendensen er rigtig.

Det er nu af afgørende betydning, at vi ikke i vor økonomiske politik gennemfører foranstaltninger, som modvirker denne tendens. Vi må tværtimod tilpasse den økonomiske politik, sådan at vi i den kommende tid fortsat forbedrer balancen i vor omsætning med udlandet.

Det har heller ikke kunnet undgås, at den kraftige forringelse af bytteforholdet har lagt en dæmper på den indenlandske efterspørgsel og dermed bidraget til at fremkalde en stigning i ledigheden. De højere import-